

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (pirmā palāta)

2012. gada 6. septembrī*

Tiesu iestāžu sadarbība civillietās — Regula (EK) Nr. 44/2001 — Izpilde — Atteikuma pamatojumi — Dokumenta, ar ko celta prasība, neizsniegšana — Pārbaude valsts, kurā prasa atzīšanu, tiesā — Apjoms — Apliecībā iekļautās informācijas vērtība — Sabiedriskās kārtības pārkāpums — Tiesas spriedums, kurā nav ietverts pamatojums

Lieta C-619/10

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko Augstākās tiesas Senāts (Latvija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2010. gada 10. decembrī un kas Tiesā reģistrēts 2010. gada 29. decembrī, tiesvedībā

Trade Agency Ltd

pret

Seramico Investments Ltd.

TIESA (pirmā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Ticano [*A. Tizzano*] (referents), tiesneši M. Safjans [*M. Safjan*], M. Ilešičs [*M. Ilešič*], E. Levits un M. Bergere [*M. Berger*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre S. Stremholma [*C. Strömholm*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2012. gada 8. februāra tiesas sēdi,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Trade Agency Ltd* vārdā – V. Tihonovs, zvērināts advokāts,
- *Seramico Investments Ltd* vārdā – J. Salims, zvērināts advokāts,
- Latvijas valdības vārdā – M. Borkoveca un A. Nikolajeva, kā arī I. Kalniņš, pārstāvji,
- Vācijas valdības vārdā – T. Henze un J. Kemper, pārstāvji,
- Īrijas valdības vārdā – D. O'Hagan, pārstāvis, kam palīdz A. Collins, SC,
- Francijas valdības vārdā – G. de Bergues, kā arī B. Beaupère-Manokha un N. Rouam, pārstāvji,

* Tiesvedības valoda – latviešu.

- Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *P. Gentili, avvocato dello Stato*,
 - Lietuvas valdības vārdā – *D. Kriaučiūnas* un *R. Krasuckaitė*, pārstāvji,
 - Nīderlandes valdības vārdā – *C. M. Wissels* un *B. Koopman*, pārstāves,
 - Polijas valdības vārdā – *M. Szpunar* un *M. Arciszewski*, kā arī *B. Czech*, pārstāvji,
 - Portugāles valdības vārdā – *L. Inez Fernandes*, pārstāvis,
 - Apvienotās Karalistes valdības vārdā – *S. Hathaway*, pārstāvis, kam palīdz *A. Henshaw, barrister*,
 - Eiropas Komisijas vārdā – *A.-M. Rouchaud-Joët* un *A. Sauka*, pārstāvji,
- noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2012. gada 26. aprīļa tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās (OV 2001, L 12, 1. lpp.; Īpašais izdevums latviešu valodā, OV 2011, L 81, 18.–40. lpp.) 34. panta 1. un 2. punkta interpretāciju.
- 2 Šis lūgums ir iesniegts tiesvedībā starp *Trade Agency Ltd* (turpmāk tekstā – “*Trade Agency*”) un *Seramico Investments Ltd* (turpmāk tekstā – “*Seramico*”) par *High Court of Justice (England & Wales), Queen’s Bench Division* (Apvienotā Karaliste) taisīta aizmuguriska sprieduma atzīšanu un izpildi Latvijā atbilstoši Regulai Nr. 44/2001.

Atbilstošās tiesību normas

Regula Nr. 44/2001

- 3 Regulas Nr. 44/2001 preambulas 16.–18. apsvērumā ir noteikts:
 - “(16) Savstarpēja uzticēšanās tiesvedībai Kopienā pamato spriedumus, kas pieņemti kādā dalībvalstī un ko atzīst automātiski, bez vajadzības veikt kādu procedūru, izņemot strīdus gadījumus.
 - (17) Izmantojot to pašu savstarpējās uzticēšanās principu, procedūrai, kuras mērķis ir kādā dalībvalstī padarīt par izpildāmu spriedumu, kas pieņemts citā dalībvalstī, jābūt efektīvai un ātrai. Tālab sprieduma pasludināšanai par izpildāmu faktiski būtu jānotiek automātiski pēc sniegto dokumentu vienkāršas pārbaudes, nepastāvot nekādai iespējai, ka tiesa pēc savas iniciatīvas varētu atsaukties uz kādu no šajā regulā paredzētajiem izpildes atteikuma pamatojumiem.
 - (18) Tomēr tiesību uz aizstāvību ievērošana nozīmē, ka atbildētājam vajadzētu būt iespējai pret izpildāmības pasludināšanas lēmumu iesniegt pārsūdzību, ko izskata saskaņā ar kārtību strīdus gadījumos, ja viņš uzskata, ka pastāv kāds no izpildes atteikuma pamatojumiem. Prasītājam arī vajadzētu būt pieejamai pārsūdzības iespējai, ja ir noraidīts viņa pieteikums pasludināt izpildāmību.”

4 Šīs regulas 34. panta 1. un 2. punktā ir noteikts:

“Spriedumu neatzīst:

- 1) ja šāda atzišana ir acīmredzami pretrunā tās dalībvalsts sabiedriskajai kārtībai, kurā prasa atzišanu;
- 2) aizmuguriska sprieduma gadījumā – ja atbildētājam netika laikus izsniegts dokuments, ar ko celta prasība, vai līdzīgs dokuments, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, izņemot gadījumu, ja atbildētājs nav sācis sprieduma pārsūdzēšanas procedūru, kad viņam bija iespējams to darīt.”

5 Minētās regulas 35. pantā ir paredzēts:

“1. Turklāt spriedumu neatzīst, ja tas ir pretrunā II nodaļas 3., 4. vai 6. iedaļai, kā arī 72. pantā paredzētajā gadījumā.

2. Pārbaudot jurisdikcijas pamatu iepriekšējā punktā minētajā gadījumā, tiesai vai iestādei, kurā iesniegts pieteikums par atzišanu, ir saistoši konstatētie fakti, kas ir pamatā izcelsmes dalībvalsts tiesas jurisdikcijai.

3. Ņemot vērā 1. punktu, izcelsmes dalībvalsts tiesas jurisdikcija nav pārskatāma. Šīs regulas 34. panta 1. punktā minēto sabiedriskās kārtības pārbaudi nevar piemērot normām, kas saistītas ar jurisdikciju.”

6 Šīs pašas regulas 36. pantā ir noteikts:

“Ārvalstīs pieņemti spriedumi nekādos apstākļos nav pārskatāmi pēc būtības.”

7 Regulas Nr. 44/2001 41. pants ir izteikts šādi:

“Spriedumu pasludina par izpildāmu, tiklīdz ir izpildītas 53. pantā minētās formalitātes, neveicot pārbaudes saskaņā ar 34. un 35. pantu. Puse, attiecībā uz kuru prasa izpildi, šajā tiesvedības stadijā nav tiesīga iesniegt nekādus paskaidrojumus pieteikuma sakarā.”

8 Šīs regulas 42. pantā ir paredzēts:

“1. Lēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību tūlīt dara zināmu pieteikuma iesniedzējam saskaņā ar kārtību, kāda noteikta tās dalībvalsts tiesību aktos, kur prasa izpildi.

2. Lēmumu par izpildāmības pasludināšanu izsniedz pusei, attiecībā uz kuru prasa izpildi, pievienojot spriedumu, ja tas šai pusei jau nav izsniegts.”

9 Šīs pašas regulas 43. pantā ir noteikts:

“1. Visas puses var pārsūdzēt lēmumu par pieteikumu pasludināt izpildāmību.

2. Pārsūdzību iesniedz tiesā, kas norādīta III pielikuma sarakstā.

3. Pārsūdzību izskata saskaņā ar normām, kas reglamentē kārtību strīdus gadījumos.

4. Ja puse, attiecībā uz kuru prasa izpildi, neierodas apelācijas instances tiesā tiesvedībā saistībā ar pieteikuma iesniedzēja ierosinātu pārsūdzību, piemēro 26. panta 2. līdz 4. punktu, pat ja pusei, attiecībā uz kuru prasa izpildi, domicila nav nevienā no dalībvalstīm.

5. Pārsūdzību pret izpildāmības pasludināšanu iesniedz mēneša laikā pēc izpildāmības pasludināšanas lēmuma izsniegšanas. Ja pusei, attiecībā uz kuru prasa izpildi, domicils ir dalībvalstī, kas nav tā pati dalībvalsts, kurā pasludināta izpildāmība, tad pārsūdzības termiņš ir divi mēneši, un to sāk skaitīt no dienas, kad lēmums par izpildāmības pasludināšanu izsniegts vai nu personiski, vai arī mītnesvietā. Termiņu nedrīkst pagarināt attāluma dēļ.”

10 Regulas Nr. 44/2001 45. pantā ir paredzēts:

“1. Tiesa, kurā pārsūdzība ir iesniegta saskaņā ar 43. pantu vai 44. pantu, atsakās pasludināt izpildāmību vai atceļ to, vienīgi pamatojot to ar kādu no 34. un 35. pantā noteiktajiem iemesliem. Lēmumu tā pieņem nekavējoties.

2. Ārvalstīs pieņemti spriedumi nekādos apstākļos nav pārskatāmi pēc būtības.”

11 Minētās regulas 54. pants ir izteikts šādi:

“Tās dalībvalsts tiesā vai kompetentā iestādē, kurā pieņemts spriedums, pēc jebkuras ieinteresētās puses lūguma izdod apliecību, izmantojot standarta veidlapu šīs regulas V pielikumā.”

12 Šīs pašas regulas 55. pantā ir noteikts:

“1. Ja 54. pantā minētā apliecība nav iesniegta, tiesa vai kompetentā iestāde var noteikt termiņu tās iesniegšanai vai pieņemt līdzīgu dokumentu, vai, ja tā uzskata informāciju par pietiekamu, neprasīt iesniegt apliecību.

2. Pēc tiesas vai kompetentās iestādes pieprasījuma iesniedz dokumentu tulkojumus. Tulkojumus apliecina persona, kas tam kvalificēta kādā no dalībvalstīm.”

13 Regulas Nr. 44/2001 V pielikuma 4.4. punktā ir paredzēts, ka dalībvalsts, kurā ir taisīts spriedums, izsniegtajā apliecībā ir jānorāda, “ja spriedums pieņemts aizmuguriski – diena, kad izsniegts dokuments, ar kuru celta prasība”.

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

14 *Seramico* cēla prasību *High Court* [Augstākajā tiesā] pret sabiedrībām *Trade Agency* un *Hill Market Management LLP* par GBP 289 122,10 samaksu.

15 Kā tas izriet no lietas materiāliem un atbilstoši *High Court* sniegtajai informācijai, dokuments, ar ko celta šī prasība, atbildētājam tika izsniegts 2009. gada 10. septembrī.

16 Tomēr, tā kā *Trade Agency* neiesniedza iebildumu rakstu, *High Court* 2009. gada 8. oktobrī taisīja aizmugurisku spriedumu, kas bija nelabvēlīgs minētajai sabiedrībai, pamatojot to šādi: “Jūs neesat atbildējuši uz prasību, kas jums tika izsniegta. Tāpēc ir noteikts, ka jums jāsamaksā prasītājam GBP 289 122,10 par parādu un procentiem uz sprieduma datumu un GBP 130 par izdevumiem. Jums jāsamaksā prasītājam kopā GBP 293 582,98.”

17 Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesā (Latvija) 2009. gada 28. oktobrī saņemts *Seramico* pieteikums par *High Court* sprieduma atzīšanu un izpildi Latvijā. Šim pieteikumam bija pievienota minētā sprieduma kopija, kā arī Regulas Nr. 44/2001 54. pantā paredzētā apliecība (turpmāk tekstā – “apliecība”).

18 Rīgas pilsētas Ziemeļu rajona tiesa apmierināja šo pieteikumu ar 2009. gada 5. novembra lēmumu.

- 19 2010. gada 3. martā Rīgas apgabaltiesas Civillietu tiesas kolēģija (Latvija) noraidīja pret šo lēmumu vērsto *Trade Agency* blakus sūdzību.
- 20 Tad šī sabiedrība Augstākās tiesas Senātā iesniedza blakus sūdzību, apgalvojot, ka pieteikums par *High Court* sprieduma atzīšanu un izpildi Latvijā ir jānoraida tādēļ, ka, pirmkārt, tiesvedībā Apvienotajā Karalistē esot pārkāptas tiesības uz aizstāvību, jo tā neesot tikusi informēta par prasības celšanu *High Court* un, otrkārt, šis pēdējās tiesas taisītais spriedums esot acīmredzami pretējs Latvijas sabiedriskajai kārtībai, jo tajā nav norādīts nekāds pamatojums.
- 21 Šajā ziņā Augstākās tiesas Senāts, pirmkārt, norādīja, ka, ievērojot Regulas Nr. 44/2001 54. panta jēgu, protams, varētu secināt, ka gadījumā, ja ārvalsts tiesas spriedumam ir pievienota apliecība, tiesnesim, izskatot pieteikumu par izpildi, ir jāatsaucas vienīgi, ņemot vērā it īpaši tiesu savstarpējās uzticēšanās principu, kas ir noteikts minētās regulas preambulas 16. un 17. apsvērumā, uz šajā apliecībā ietvertu informāciju attiecībā uz izsniegšanu atbildētājam, neprasot citus pierādījumus.
- 22 Tomēr, atsaucoties uz 2006. gada 14. decembra spriedumu lietā C-283/05 *ASML* (Krājums, I-12041. lpp., 29. punkts), šī tiesa norāda, ka šāds secinājums šķiet pretējs Tiesas judikatūrai, kurā ir pieļauts attiecībā uz kārtību, kas izveidota ar Regulu Nr. 44/2001, ka atbildētāja, kas nav ieradies, tiesības, tiek nodrošinātas ar dubultu kontroli, ko veic arī tiesa, kurā ir iesniegts pieteikums par ārvalsts sprieduma izpildes atzīšanu vai izpildi.
- 23 Otrkārt, attiecībā uz Latvijas sabiedriskās kārtības pārkāpumu Augstākās tiesas Senāts ir konstatējis, ka pastāv saikne starp to un pamattiesībām, kas ir aizsargātas vai nu Eiropas Cilvēktiesību un pamatbrīvību aizsardzības konvencijā, kas parakstīta Romā 1950. gada 4. novembrī (turpmāk tekstā – “ECPAK”), vai arī Eiropas Savienības Pamattiesību hartā (turpmāk tekstā – “Harta”).
- 24 It īpaši, ievērojot, ka Eiropas Cilvēktiesību tiesa ECPAK 6. panta 1. pantu, kas atbilst Hartas 47. pantam, ir interpretējusi tādējādi, ka tajā ir paredzēts pienākums valsts tiesām norādīt savos nolēmumos to pieņemšanas pamatojumu, iesniedzējtiesa uzskata, ka ir jābūt iespējamam Regulas Nr. 44/2001 34. panta 1. punkta izpratnē atteikties atzīt ārvalsts spriedumu, kurā šis pienākums nav izpildīts. Tomēr pastāv neskaidrības par to, vai tāds spriedums, kāds ir pamatlietā, kas neietver nekādus argumentus par prasības pamatotību, tiešām ir pretējs minētajam 47. pantam.
- 25 Šajos apstākļos Augstākās tiesas Senāts nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- “1) Gadījumā, ja ārvalsts tiesas spriedumam ir pievienota [...] apliecība, bet, neraugoties uz to, atbildētājs ir izvīrījis iebildumu, apgalvojot, ka tam par ierosināto tiesvedību sprieduma izcelsmes dalībvalstī nav paziņots, vai izpildes dalībvalsts tiesai, izvērtējot Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punktā paredzēto sprieduma neatzīšanas pamatu, ir kompetence pašai pārbaudīt apliecībā norādīto ziņu atbilstību pierādījumiem? Vai tik plaša izpildes dalībvalsts tiesas kompetence atbilst Regulas Nr. 44/2001 ievaddaļas 16. un 17. punktā [preambulas 16. un 17. apsvērumā] ietvertajam principam par savstarpējo uzticēšanos tiesu spriedumiem?
- 2) Vai tāds aizmugurisks tiesas spriedums, ar kuru lieta izspriesta pēc būtības, nevērtējot ne prasības priekšmetu, ne pamatu, un kurā nav norādīts neviens arguments par prasības pamatotību pēc būtības, atbilst [Hartas] 47. pantam un nepārkāpj šajā tiesību normā paredzētās atbildētāja tiesības uz lietas izskatīšanu taisnīgā tiesā?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 26 Uzdodot pirmo jautājumu, Augstākās tiesas Senāts būtībā jautā, vai Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punkts, uz ko ir atsauce šīs regulas 45. panta 1. punktā, skatīts kopā ar minētās regulas preambulas 16. un 17. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja atbildētājs pārsūdz lēmumu par izcelsmes dalībvalstī taisīta aizmuguriska sprieduma, kam ir pievienota apliecība, izpildāmības pasludināšanu, apgalvojot, ka viņam nav izsniegts dokuments, ar ko ir celta prasība, dalībvalsts, kurā ir prasīta atzišana, tiesai, kurā ir iesniegta minētā pārsūdzība, ir kompetence pārbaudīt informācijas, kas minēta šajā apliecībā, atbilstību pierādījumiem.
- 27 Lai atbildētu uz šo jautājumu, ir jāinterpretē Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punkts, ievērojot ne tikai šīs tiesību normas tekstu, bet arī ar šo regulu izveidoto kārtību un tās mērķus.
- 28 Attiecībā uz kārtību, kas izveidota ar minēto regulu, no tās 17. apsvēruma izriet, ka, lai citā dalībvalstī taisīts spriedums būtu izpildāms dalībvalstī, kurā ir prasīta atzišana, procedūrai ir jāietver tikai formāla to dokumentu kontrole, kas vajadzīgi, lai nolēmums būtu izpildāms dalībvalstī, kurā atzišana ir prasīta (skat. 2011. gada 13. oktobra spriedumu lietā *C-139/10 Prism Investments*, Krājums I-9511. lpp., 28. punkts).
- 29 No Regulas 44/2001 41. panta izriet, ka pēc pieteikuma iesniegšanas dalībvalsts, kurā atzišana ir prasīta, iestādēm pirmajā procedūras posmā ir tikai jāpārbauda, vai ir izpildītas šīs formalitātes, lai pieņemtu lēmumu par izpildāmības pasludināšanu. Tādējādi šajā procedūras posmā tās nevar veikt nekādu faktisko vai tiesisko apstākļu izvērtējumu lietā, kurā ticis pieņemts nolēmums, kuru tiek prasīts izpildīt (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Prism Investments*, 30. punkts).
- 30 Piemērojot Regulas Nr. 44/2001 42. panta 2. punktu, šim lēmumam, ar kuru tiek pasludināta izpildāmība, ir tomēr jābūt izsniegtam vai paziņotam pusei, pret kuru tiek prasīta izpilde, vajadzības gadījumā pievienojot izcelsmes dalībvalstī taisīto spriedumu, ja tas šai pusei vēl nav izsniegts.
- 31 Tādējādi saskaņā ar Regulas Nr. 44/2001 43. pantu minēto lēmumu par izpildāmības pasludināšanu attiecīgais atbildētājs var pārsūdzēt procedūras otrajā posmā. Izvirzāmie pārsūdzības iemesli ir skaidri un izsmeļoši uzskaitīti šīs regulas 34. un 35. pantā, uz kuriem ir atsauce tās pašas regulas 45. pantā (skat. šajā ziņā iepriekš minēto spriedumu lietā *Prism Investments*, 32. un 33. punkts).
- 32 Attiecībā tieši uz Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punktā, uz ko ir atsauce tās 45. panta 1. punktā, minēto iemeslu ir jākonstatē, ka tas ir vērsts uz to, lai nodrošinātu atbildētāja, kas nav ieradies, tiesības izcelsmes dalībvalstī uzsāktā procedūrā, izmantojot dubultas kontroles sistēmu (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *ASML*, 29. punkts). Atbilstoši šai sistēmai dalībvalstij, kurā atzišana ir prasīta, ir jānoraida vai pārsūdzības gadījumā jāatsauc ārvalsts aizmuguriska sprieduma izpilde, ja dokuments, ar kuru celta prasība, vai līdzīgs dokuments nav laikus izsniegts atbildētājam, kas nav ieradies, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību, izņemot gadījumu, ja atbildētājs nav sācis sprieduma pārsūdzēšanas procedūru izcelsmes dalībvalsts tiesās, kad viņam bija iespējams to darīt.
- 33 Šādos apstākļos ir skaidrs, ka jautājums, vai minētais atbildētājs ir saņēmis paziņojumu par dokumentu, ar ko celta prasība, ir apstāklis, kas attiecas uz vispārējo faktu vērtējumu (skat. šajā ziņā 1981. gada 16. jūnija spriedumu lietā 166/80 *Klomps, Recueil*, 1593. lpp., 15. un 18. punkts), kuru ir jāveic dalībvalsts, kurā ir prasīta atzišana, tiesai, lai pārbaudītu, vai šim atbildētājam bija vajadzīgais laiks, lai sagatavotu savu aizstāvību vai veiktu darbības, lai izvairītos no tā, ka tiek taisīts aizmugurisks spriedums.

- 34 Ņemot to vērā, tātad svarīgi ir norādīt, ka tas, ka ārvalsts spriedumam ir pievienota apliecība, nevar ierobežot vērtējuma apjomu, kurš atbilstoši dubultajai kontrolei ir jāveic dalībvalsts, kurā ir prasīta atzišana, tiesai, analizējot Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punktā minēto apstrīdēšanas pamatu.
- 35 Vispirms – kā to norāda ģenerālvokāte savu secinājumu 31. punktā – ir jākonstatē, ka neviena Regulas Nr. 44/2001 norma skaidri neaizliedz dalībvalsts, kurā ir prasīta atzišana, tiesai pārbaudīt apliecībā iekļautās faktiskās informācijas precizitāti, jo šīs regulas 36. pantā un 45. panta 2. punktā paredzētais aizliegums pārskatīt pēc būtības attiecas vienīgi uz izcelsmes valsts tiesas spriedumu.
- 36 Turpinājumā ir jānorāda, kā ģenerālvokāte to uzsver savu secinājumu 35. punktā, ka, tā kā tiesa vai iestāde, kura ir kompetenta izsniegt šo apliecību, obligāti nav tā pati, kas ir taisījusi spriedumu, kura izpilde tiek prasīta, šai informācijai var būt vienīgi tīri norādošs raksturs, kam ir tikai informatīva vērtība. Tas izriet arī no tā, ka minētās apliecības izsniegšanai ir tikai iespējamības raksturs, tās neesamības gadījumā atbilstoši Regulas Nr. 44/2001 55. pantam dalībvalsts, kurā ir prasīta atzišana un kura ir kompetenta pieņemt lēmumu par izpildāmības pasludināšanu, var akceptēt līdzīgu dokumentu vai, ja tā uzskata, ka ir pietiekami informēta, iztikt, neprasot šo izsniegšanu.
- 37 Visbeidzot, kā to arī norāda ģenerālvokāte savu secinājumu 44. punktā, – kā izriet no minētās regulas V pielikuma teksta – ir jāprecizē, ka apliecībā ietvertā informācija attiecas vienīgi uz norādēm par “dokumenta, ar ko celta prasība, izsniegšanas datumu, ja spriedums ir taisīts aizmuguriski”, nepieminot citas norādes, kas noder, lai pārbaudītu, vai atbildētājam tika dota iespēja aizstāvēties, kā, piemēram, it īpaši izsniegšanas noteikumi vai atbildētāja adrese.
- 38 No minētā izriet, ka, analizējot Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punktā, uz ko ir atsauce tās 45. panta 1. punktā, norādīto atteikuma pamatojumu, dalībvalsts, kurā ir prasīta atzišana, tiesai ir kompetence autonomi izvērtēt visus pierādījumus un tādējādi vajadzības gadījumā pārbaudīt to atbilstību apliecībā minētajai informācijai, lai novērtētu, pirmkārt, vai atbildētājam, kas nav ieradies, ir ticis izsniegts dokuments, ar kuru ir celta prasība, un, otrkārt, vai šī iespējamā izsniegšana ir notikusi laikus, lai viņš varētu nodrošināt sev aizstāvību.
- 39 Šo secinājumu apstiprina Regulas Nr. 44/2001 mērķi.
- 40 Šajā ziņā ir jāprecizē – kā tas izriet no minētās regulas preambulas 16. un 17. apsvēruma –, ka tajā paredzētā atzišanas un izpildes kārtība ir balstīta uz savstarpēju uzticēšanos tiesvedībai Eiropas Savienībā. Šāda uzticēšanās prasa, lai vienā dalībvalstī pieņemti tiesu nolēmumi ne tikai tiktu atzīti citā dalībvalstī, bet arī lai procedūra šo nolēmumu izpildāmības panākšanai šajā otrā valstī būtu efektīva un ātra (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Prism Investments*, 27. punkts).
- 41 Šādos apstākļos apliecības uzdevums procedūras pirmajā posmā tieši ir atvieglot lēmuma pieņemšanu par izcelsmes dalībvalstī taisīta sprieduma izpildāmības pasludināšanu, padarot tā paziņošanu gandrīz automātisku, kā tas ir tieši noteikts Regulas Nr. 44/2001 preambulas 17. apsvērumā.
- 42 Tomēr, kā izriet no pastāvīgās judikatūras, šo mērķi nedrīkst īstenot, jebkādā veidā vājinot tiesības uz aizstāvību (skat. šajā ziņā iepriekš minēto spriedumu lietā *ASML*, 23. un 24. punkts, kā arī tajos minētā judikatūra).
- 43 Tiesa jau ir lēmusi, ka no Regulas Nr. 44/2001 preambulas 16.–18. apsvēruma izriet, ka nolēmuma atzišanas vai izpildes pārsūdzēšanas kārtības mērķis ir līdzsvarot, pirmkārt, savstarpējo uzticēšanos tiesvedībai Eiropas Savienībā un, otrkārt, tiesību uz aizstāvību ievērošanu, kas paredz, ka atbildētājam par lēmumu par izpildāmības pasludināšanu, ja viņš uzskata, ka pastāv kāds no neizpildes iemesliem, ir jābūt tiesībām iesniegt sūdzību, kas tiek izskatīta, uzklusot abas puses (skat. šajā ziņā 2009. gada 28. aprīļa spriedumu lietā *C-420/07 Apostolides*, Krājums, I-3571. lpp., 73. punkts).

- 44 Dalībvalstī, kurā tiek prasīta atzišana, notiekošās procedūras otrajā posmā, kas tiek uzsākts tikai tad, ja atbildētājs pārsūdz lēmumu par izpildāmības pasludināšanu, Regulā Nr. 44/2001, kā tas ir atgādināts šī sprieduma 32. punktā, ir paredzēts dubultas kontroles mehānisms, lai nodrošinātu it īpaši atbildētāja, kas nav ieradies, tiesību ievērošanu ne tikai sākotnējās procedūras izcelsmes dalībvalstī laikā (skat. šajā ziņā iepriekš minēto spriedumu lietā *ASML*, 30. punkts), bet arī procedūras dalībvalstī, kurā ir prasīta atzišana, laikā (skat. šajā ziņā iepriekš minēto spriedumu lietā *ASML*, 31. punkts).
- 45 Tādējādi, ja tikai tādēļ, ka ir izsniegta apliecība, tiktu ierobežots pārbaudes pilnvaru apmērs, kāds šajā posmā ir dalībvalsts, kurā tiek prasīta atzišana, tiesai, tiktu atņemta jebkāda lietderīgā iedarbība kontrolei, kas šai pašai tiesai ir jāveic, un tas traucētu īstenot mērķi nodrošināt šajā regulā norādīto un tās preambulas 18. apsvērumā noteikto tiesību uz aizstāvību nodrošināšanu.
- 46 Ievērojot visus iepriekš minētos apsvērumus, uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 34. panta 2. punkts, uz ko ir atsauce šīs regulas 45. panta 1. punktā, skatīts kopā ar šīs regulas preambulas 16. un 17. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja atbildētājs pārsūdz lēmumu par izcelsmes dalībvalstī taisīta aizmuguriska sprieduma, kam ir pievienota apliecība, izpildāmības pasludināšanu, apgalvojot, ka viņam nav izsniegts dokuments, ar ko ir celta prasība, dalībvalsts, kurā ir prasīta atzišana, tiesai, kurā ir iesniegta minētā pārsūdzība, ir kompetence pārbaudīt informācijas, kas minēta šajā apliecībā, atbilstību pierādījumiem.

Par otro jautājumu

- 47 Uzdodot otro jautājumu, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Regulas Nr. 44/2001 34. panta 1. punkts, uz ko ir atsauce tās 45. panta 1. punktā, ļauj dalībvalsts, kurā ir prasīta atzišana, tiesai, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības klauzulu, atteikt izpildīt tādu tiesas nolēmumu, kas taisīts aizmuguriski un ar ko lieta ir izlemta pēc būtības, kurš neietver ne prasības priekšmeta, ne pamata vērtējumu un kurā nav norādīts neviens arguments par prasības pamatotību pēc būtības, jo ar to ir pārkāptas atbildētāja tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kas norādītas Hartas 47. pantā.
- 48 Iesākumā ir jāatgādina, ka, tā kā atbilstoši pastāvīgajai judikatūrai Regulas Nr. 44/2001 34. panta 1. punkts ir jāinterpretē šauri, jo tas ir šķērslis viena no minētās regulas pamatmērķiem sasniegšanai, uz šīs regulas 34. panta 1. punktā ietverto sabiedriskās kārtības klauzulu atsaukšanās ir pieļaujama tikai izņēmuma gadījumos (skat. iepriekš minēto spriedumu lietā *Apostolides*, 55. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 49 Šādos apstākļos, kā tas izriet no arī pastāvīgās judikatūras, lai gan līgumslēdzējas valstis, pamatojoties uz minētajā 34. panta 1. punktā ietverto klauzulu, principā ir tiesīgas atbilstoši savas valsts koncepcijai brīvi noteikt sabiedriskās kārtības prasības, minētā jēdziena robežas tomēr ir šīs regulas interpretācijas jautājums (skat. 2000. gada 28. marta spriedumu lietā *C-7/98 Krombach, Recueil*, I-1935. lpp., 22. punkts; 2000. gada 11. maija spriedumu lietā *C-38/98 Renault, Recueil*, I-2973. lpp., 27. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Apostolides*, 56. punkts). Tādējādi Tiesas ziņā nav definēt dalībvalsts sabiedriskās kārtības saturu, bet gan tai ir jāpārbauda robežas, atbilstoši kurām dalībvalsts tiesas drīkst atsaukties uz minēto jēdzienu, lai atteiktos atzīt citas dalībvalsts tiesas nolēmumu (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Krombach*, 23. punkts, lietā *Renault*, 28. punkts, un lietā *Apostolides*, 57. punkts).
- 50 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, neatļaujot ārvalstīs pieņemtu spriedumu pārskatīšanu pēc būtības, Regulas Nr. 44/2001 36. pants un 45. panta 2. punkts aizliedz valsts tiesai atteikties atzīt vai izpildīt minēto spriedumu vienīgi tādēļ, ka pastāv atšķirība starp sprieduma izcelsmes valsts tiesas piemēroto tiesību aktu un to tiesību aktu, kuru būtu piemērojusi tās valsts tiesa, kurā ir pieprasīts izpildīt spriedumu, ja šī tiesa būtu izskatījusi minēto lietu. Tāpat arī tās valsts tiesa, kurā ir pieprasīts izpildīt spriedumu, nav

tiesīga pārskatīt sprieduma izcelsmes valsts tiesas juridisko vai faktisko secinājumu precizitāti (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Krombach*, 36. punkts, lietā *Renault*, 29. punkts, un lietā *Apostolides*, 58. punkts).

- 51 Tādējādi atsaukšanās uz sabiedriskās kārtības klauzulu, kas ietverta Regulas Nr. 44/2001 34. panta 1. punktā, ir pieļaujama tikai tad, ja citā dalībvalstī pieņemta sprieduma atzīšana vai izpilde būtu nepieļaujamā pretrunā tās valsts tiesiskajai kārtībai, kurā ir pieprasīts izpildīt spriedumu, jo tādējādi netiktu ievērots kāds no pamatprincipiem. Pārķāpumam ir jābūt acīmredzāmam tādas tiesību normas pārķāpumam, kura tiek uzskatīta par būtisku tās valsts tiesību sistēmā, kurā ir pieprasīts izpildīt spriedumu, vai arī tādu tiesību pārķāpumam, kuras šajā tiesību sistēmā ir atzītas par pamattiesībām (skat. iepriekš minētos spriedumus lietā *Krombach*, 37. punkts, lietā *Renault*, 30. punkts, un lietā *Apostolides*, 59. punkts).
- 52 Attiecībā uz tiesībām uz lietas taisnīgu izskatīšanu, uz kurām ir atsauce uzdotajā jautājumā, ir jāatgādina, ka šīs tiesības izriet no dalībvalstu kopīgajām konstitucionālajām tradīcijām un ir apstiprinātas Hartas 47. panta otrajā punktā, kas atbilst, kā tas izriet no paskaidrojumiem par šo pantu, ECPAK 6. panta 1. punktam (skat. 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā *C-279/09 DEB*, Krājums, I-13849. lpp., 32. punkts).
- 53 Šajā ziņā Tiesa ir nolēmusi, ka tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu ievērošana prasa, ka ikvienam tiesas nolēmumam ir jāietver pamatojums, lai atbildētājam ļautu saprast nelabvēlīgā sprieduma pamatojumu un lietderīgi un efektīvi pārsūdzēt šādu spriedumu (skat. šajā ziņā iepriekš minēto spriedumu lietā *ASML*, 28. punkts).
- 54 No minētā izriet, ka dalībvalsts, kurā ir prasīta atzīšana, ir tiesīga būtībā uzskatīt, ka aizmugurisks spriedums, kurš neietver ne prasības priekšmeta, ne prasības pamatotības vērtējums, ir pamattiesību ierobežojums šīs dalībvalsts tiesiskajā iekārtā.
- 55 Šajā ziņā Tiesa tomēr ir nolēmusi, ka pamattiesības nav absolūtas izņēmuma tiesības, bet var ietvert ierobežojumus ar nosacījumu, ka tie tiešām atbilst vispārējo interešu mērķiem, kam attiecīgais pasākums paredzēts, un, ņemot vērā sasniedzamo mērķi, tie nevar ietvert acīmredzamu un pārmērīgu traucējumu šādi garantēto tiesību īstenošanai (skat. šajā ziņā 2006. gada 15. jūnija spriedumu lietā *C-28/05 Dokter u.c.*, Krājums, I-5431. lpp., 75. punkts; 2009. gada 2. aprīļa spriedumu lietā *C-394/07 Gambazzi*, Krājums, I-2563. lpp., 29. punkts, kā arī 2010. gada 18. marta spriedumu apvienotajās lietās no *C-317/08 līdz C-320/08 Alassini*, Krājums, I-2213. lpp., 63. punkts).
- 56 Šajā gadījumā Apvienotās Karalistes valdība precizēja, ka aizmugurisks spriedums, kāds ir *High Court* spriedums pamatlīdā, var tikt pieņemts tikai tad, ja, pirmkārt, prasītājs paziņo un iesniedz sākotnējo prasības pieteikumu ("claim form"), kā arī prasījumu detalizētu izklāstu ("particulars of claim"), kas ietver padziļinātu tiesību un faktisko pamatu izklāstu, kurš ir lietas pamatā, uz ko netieši atsaucas pats spriedums, un, otrkārt, atbildētājs, kas noteikti ir pienācīgi informēts par prasību tiesā, kura vērsta pret viņu, nepauž vai nedara zināmu savu nodomu iesniegt iebildumu rakstu tam paredzētajā termiņā.
- 57 Šajā procesuālajā kārtībā šāda aizmuguriska sprieduma taisīšanas mērķis ir nodrošināt ātru, efektīvu un lētāku uzsāktu procedūru norisi, lai piedzītu neapstrīdētos prasījumus, ar nolūku nodrošināt pareizu tiesvedības norisi.
- 58 Ir jāpiebilst, ka šāds mērķis pats par sevi var attaisnot tiesību uz lietas taisnīgu izskatīšanu ierobežojumu, ciktāl šīs tiesības prasa, lai tiesas spriedumi būtu pamatoti.
- 59 Šādos apstākļos tomēr iesniedzējtiesai ir jāpārbauda, ņemot vērā pamatlīdā konkrētos apstākļus, vai Apvienotās Karalistes procesuālās kārtības noteiktais ierobežojums nav acīmredzami nesamērīgs ar paredzēto mērķi (skat. šajā ziņā iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambazzi*, 34. punkts).

- 60 Ņemot to vērā, ir jākonstatē, kā to arī ir norādījusi ģenerālvokāte savu secinājumu 83. punktā, ka pienākuma norādīt pamatojumu apmērs var atšķirties atkarībā no attiecīgā tiesas nolēmuma rakstura un tas ir jāanalizē, ievērojot procesu, aplūkotu kopumā un ievērojot visus atbilstošos apstākļus, ņemot vērā procesuālās garantijas, kas aptver šo spriedumu, lai pārbaudītu, vai tās nodrošina, ka attiecīgajām personām ir iespēja lietderīgi un efektīvi pārsūdzēt minēto spriedumu (skat. šajā ziņā 2006. gada 2. maija spriedumu lietā C-341/04 *Eurofood IFSC*, Krājums, I-3813. lpp., 66. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Gambazzi*, 40., 45. un 46. punkts).
- 61 Pamatlietā tas nozīmē, ka iesniedzējtiesa var izvērtēt, kā norāda ģenerālvokāte savu secinājumu 88. un 89. punktā, vai un ciktāl *Trade Agency* bija zināms detalizēts *Seramico* prasījumu izklāsts, kā arī *Trade Agency* rīcībā esošos tiesību aizsardzības līdzekļus pēc minētā sprieduma pasludināšanas, lai prasītu to grozīt vai atcelt.
- 62 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro jautājumu ir jāatbild, ka Regulas Nr. 44/2001 34. panta 1. punkts, uz ko ir atsauce šīs regulas 45. panta 1. punktā, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kurā ir prasīta atzīšana, tiesa, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības klauzulu, nevar atteikt izpildīt tiesas nolēmumu, kas taisīts aizmuguriski un ar ko lieta ir izlemta pēc būtības, kas neietver ne prasības priekšmeta, ne pamatojuma vērtējumu un kas neietver nekādus argumentus par tās pamatotību, izņemot, ja, izvērtējot procesu kopumā un ņemot vērā visus atbilstošos apstākļus, tai šķiet, ka ar šo nolēmumu acīmredzami un pārmērīgi ir pārkāptas atbildētāja tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kas noteiktas Hartas 47. panta otrajā daļā, jo nav bijusi iespēja to lietderīgi un efektīvi pārsūdzēt.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 63 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (pirmā palāta) nospiež:

- 1) **Padomes 2000. gada 22. decembra Regulas (EK) Nr. 44/2001 par jurisdikciju un spriedumu atzīšanu un izpildi civillietās un komercietās 34. panta 2. punkts, uz ko ir atsauce šīs regulas 45. panta 1. punktā, skatīts kopā ar minētās regulas preambulas 16. un 17. apsvērumu, ir jāinterpretē tādējādi, ka, ja atbildētājs ir pārsūdzējis lēmumu, kurā ir pasludināta izcelsmes valstī taisīta aizmuguriska sprieduma, kam ir pievienota atbilstoši šīs pašas regulas 54. pantam izdota apliecība, izpildāmība, apgalvojot, ka viņam nav izsniegts dokuments, ar ko ir celta prasība, dalībvalsts, kurā atzīšana ir prasīta, tiesai, kas izskata minēto pārsūdzību, ir kompetence pārbaudīt minētajā apliecībā ietvertās informācijas un pierādījumu savstarpējo atbilstību;**
- 2) **Regulas Nr. 44/2001 34. panta 1. punkts, uz ko ir atsauce šīs regulas 45. panta 1. punktā, ir jāinterpretē tādējādi, ka dalībvalsts, kurā ir prasīta atzīšana, tiesa, pamatojoties uz sabiedriskās kārtības klauzulu, nevar atteikt izpildīt tiesas nolēmumu, kas taisīts aizmuguriski un ar ko lieta ir izlemta pēc būtības, kas neietver ne prasības priekšmeta, ne pamatojuma vērtējumu un kas neietver nekādus argumentus par tās pamatotību, izņemot, ja, izvērtējot procesu kopumā un ņemot vērā visus atbilstošos apstākļus, tai šķiet, ka ar šo nolēmumu ir acīmredzami un pārmērīgi pārkāptas atbildētāja tiesības uz lietas taisnīgu izskatīšanu, kas noteiktas Eiropas Savienības Pamattiesību hartas 47. panta otrajā daļā, jo nav bijusi iespēja to lietderīgi un efektīvi pārsūdzēt.**

[Paraksti]